

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

276

Vragen van het lid **Bashir** (SP) aan de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Financiën over *het artikel «Gemeente vecht voor fiscale truc met btw»*. (Ingezonden 1 september 2009)

1
Heeft u kennisgenomen van het artikel «Gemeente vecht voor fiscale truc met btw»?¹ Is het waar dat in het gepubliceerde vonnis van de rechtbank de naam van de betreffende gemeente onherkenbaar is gemaakt?

2
Waarom worden in gepubliceerde vonnissen de namen van gemeenten die belastingconstructies toepassen geheim gehouden? Deelt u de mening dat geheimhouding van de namen van de gemeenten een publieke discussie en daarmee dus ook een discussie in de (lokale) volksvertegenwoordiging, over de (fiscale) keuzes die gemeenten maken moeilijk maakt?

3
Bent u bereid in overleg te treden met de Raad voor de rechtspraak en de Hoge Raad om te bewerkstelligen dat in de bestuursrechtspraak, en dus de belastingrechtspraak, de namen van met publieke middelen gefinancierde procespartijen niet langer worden geanonimiseerd?

4
Bent u bereid in overleg te treden met de Raad voor de rechtspraak en de Hoge Raad opdat alle uitspraken en arresten in de belastingrechtspraak voortaan voor het publiek en de wetenschap toegankelijk zijn?

5
Bent u bereid de naam van de betreffende gemeente uit het artikel openbaar te maken (en daarmee aan de gemeenteraad van de desbetreffende gemeente)? Zo niet, waarom niet? Vindt u ook niet dat dan de gemeenteraad haar controlerende functie niet goed kan uitoefenen?

6
Is het waar dat de Belastingdienst fiscale structuren, zoals die in deze procedure worden beproefd, binnen het kader van een handhavingsconvenant niet zou accepteren? Zo ja, kunt u een overzicht geven van de fiscale structuren die onder een handhavingsconvenant met gemeenten niet aanvaardbaar zijn en tevens aangeven in welke mate en met welke gemeenten zij worden toegepast?

7
Is het waar dat, zoals in het artikel beschreven, achteraf wijzigingen in de gemeentelijke administratie zijn aangebracht? Zo ja, in hoeverre kan hier sprake zijn van het misdrijf valsheid in geschrift? Bent u bereid

dit zo nodig nader uit te zoeken en de Tweede Kamer mededeling hierover te doen?

¹ NRC Handelsblad, 28 augustus 2009: «Gemeente vecht voor fiscale truc met btw» http://www.nrc.nl/economie/article2342872.ece/Gemeente_vecht_voor_fiscale_truc_met_btw

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie), mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Financiën (ontvangen 8 oktober 2009)

1
Ja.

2 en 5
De Raad voor de rechtspraak heeft mij medegedeeld dat voor uitspraken in belastingzaken in alle gevallen geldt, dat de gerechten in verband met de bescherming van bedrijfsbelangen niet alleen gegevens van natuurlijke personen maar ook die van rechtspersonen anonimiseren. De anonimisering vindt plaats met behulp van een «anonimiseringstool» en op basis van voorschriften van het gerecht. De griffie beoordeelt, ten behoeve van een efficiënte bedrijfsvoering, niet per zaak of er sprake is van een procespartij die met publieke middelen wordt gefinancierd. Indien

er belangstelling is voor een bepaalde uitspraak in een belastingzaak kan hiervoor een verzoek worden ingediend bij het gerecht dat de uitspraak heeft gewezen. In die gevallen beoordeelt het bestuur van het gerecht of het verzoek voor inwilliging in aanmerking komt en zo ja, of het afschrift al dan niet dient te worden geanonimiseerd. Het openbaar maken van de naam van de betreffende gemeente, is niet aan mij. Het betreft een exclusieve bevoegdheid van het betrokken gerecht. Wat betreft de vraag of de gemeenteraad haar controlerende functie al dan niet goed kan uitoefenen, merk ik op dat een goede informatieuitwisseling tussen College van B&W en gemeenteraad, primair een lokale aangelegenheid is.

3

Ik stel voorop dat het de rechter is, die per gepubliceerde uitspraak in de bestuursrechtspraak dient te bepalen of deze dient te worden geanonimiseerd. Ook in de uitspraken ten aanzien van met publieke middelen gefinancierde procespartijen, dient die afweging uiteindelijk bij de gerechten te blijven. Ik ben wel bereid om met de Raad voor de rechtspraak en de Hoge Raad te bespreken of het automatisme waarmee uitspraken ten aanzien van met publieke middelen gefinancierde procespartijen worden geanonimiseerd, kan worden aangepast.

4

Nee. De uitspraken die door de gerechten voor publiek en wetenschap interessant worden geacht worden in beginsel gepubliceerd. Niet gepubliceerde uitspraken betreffen veelal bulkzaken, zoals de WOZ-zaken. Publicatie van alle belastinguitspraken zal de mogelijkheid tot het vinden van de belangrijke uitspraken aanmerkelijk bemoeilijken.

6

De btw-constructies die in de bedoelde procedure aan de orde zijn, worden niet door de Belastingdienst geaccepteerd. Daarbij is irrelevant of met de betrokken gemeente een handavingsconvenant is gesloten. Btw-constructies doen zich in verschillende vormen voor. Voor een overzicht daarvan wordt verwezen naar Tweede Kamer, vergaderjaar 2004–2005, 30 061, nr. 3, onderdeel

2.2. In algemene zin wordt opgemerkt dat btw-constructies niet door de Belastingdienst worden geaccepteerd als sprake is van misbruik van recht. Dat is volgens het Hof van Justitie het geval als:

- de betrokken transacties er toe leiden dat, in weerwil van de formele toepassing van de voorwaarden in de desbetreffende wettelijke bepalingen, in strijd met doel van deze bepalingen een belastingvoordeel wordt verkregen en
- uit het geheel van objectieve factoren moet blijken dat het wezenlijke doel van de betrokken transacties erin bestaat een belastingvoordeel te verkrijgen. Om te beoordelen of hiervan sprake is, kan worden gelet op het louter kunstmatige karakter van de handelingen en op de banden van juridische, economische en/of persoonlijke aard tussen de bij de constructie betrokken partijen. Daarnaast bestrijdt de Belastingdienst btw-constructies waarin partijen in juridische zin een levering verrichten, maar waarbij de verkrijger van bijvoorbeeld een onroerende zaak niet de macht verkrijgt om over die zaak als eigenaar te beschikken. De in de NRC-publicatie bedoelde uitspraak van de Rechtbank Den Haag betreft een dergelijke situatie.

7

Mij is bericht dat de gemeente heeft aangegeven in beroep te gaan tegen het vonnis. Of en zo ja welke wijzigingen in de gemeentelijke administratie zijn aangebracht, en of dit het misdrijf van valsheid in geschrift oplevert, is een vraag waarop ik niet kan in gaan als de zaak nog niet is gesloten. In zijn algemeenheid voeg ik daaraan toe dat gemeenten autonoom zijn en het de gemeenteraad is die binnen de mogelijkheden van de wet kaders kan aangeven en aan een eventuele wijziging van de gemeentelijke administratie (politieke) consequenties kan verbinden.